

การควบคุมคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูป

นายสันติ วิลาสักตานนท์

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต
ภาควิชาการบัญชี

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974-566-599-1

013615

117859372

QUALITY CONTROL FOR REDUCTION OF PRODUCTION COST IN
READY-MADE GARMENT INDUSTRY

Mr. Santi Vilassakdanont

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy

Department of Accountancy

Graduate School

Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การควบคุมคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมผลิตเส้นผ้าสำเร็จรูป

โดย   นายสันติ วิลาสศักดิ์านนท์

ภาควิชา   การบัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย   อนุมัติให้แก่นักศึกษานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
 ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ
 ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
 (ศาสตราจารย์ เพ็ญแข สมิตวงศ์ ณ อยุธยา)

..... กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ วรวรรณ์ ชัยอาญา)

..... กรรมการ
 (อาจารย์ อรพินธุ์ ชาติอัปสร)

..... กรรมการ
 (นายสุพจน์ ภาควรวิติ)

อธิบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การควบคุมคุณภาพ เพื่อลดต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรมผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูป
ชื่อนิพนธ์	นายสันติ วิลาศศักดิ์านนท์
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์อรพินธุ์ ชาติอัปสร
ภาควิชา	การบัญชี
ปีการศึกษา	2528

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมการผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูปในประเทศไทยได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา โดยเฉพาะด้านการส่งออกอันเป็นผลให้ช่วยลดการขาดดุลการค้าของประเทศได้ ทั้งยังช่วยลดปัญหาคนว่างงานและช่วยพัฒนาฝีมือแรงงานไทย และก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องด้วย ดังนั้นอุตสาหกรรมการผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูปจึง เป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่รัฐบาลให้การสนับสนุน ทั้งในด้านการส่งเสริมการลงทุน การชดเชยภาษี การจัดสรรโควตาส่งออก เป็นต้น เมื่อนับจำนวนโรงงานที่ผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามขนาดแล้ว ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนโรงงานขนาดใหญ่มีจำนวนน้อย ในโรงงานขนาดใหญ่การควบคุมคุณภาพการผลิตมักจะทำเป็นระบบอยู่แล้ว ส่วนโรงงานขนาดกลางและขนาดเล็ก กระบวนการควบคุมคุณภาพยังไม่เป็นที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เนื่องจากข้อจำกัดด้านการเงินและการขาดพนักงานที่มีความสามารถสูง เพราะการจ้างพนักงานที่มีความสามารถสูงไม่ว่าในด้านการควบคุมคุณภาพหรือด้านอื่น ๆ ย่อมทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนสูงด้วย

การเสนอระบบการควบคุมคุณภาพในวิทยานิพนธ์นี้ได้ใช้โรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปขนาดกลางมาเป็นตัวอย่าง และได้เสนอวิธีการควบคุมคุณภาพการผลิตโดยการใช้ "ระบบการควบคุมคุณภาพ (Quality Control System)" พร้อมทั้งแนวทางการรายงานผลการควบคุม โดยการใช้รายงานชนิดต่าง ๆ สำหรับกรรมวิธีการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปตามที่ได้แสดงไว้ในบทที่ ๓ ซึ่งเป็นการแสดงรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ เป็นเสื้อผ้าสำเร็จรูป ส่วนการควบคุมคุณภาพการผลิตในบทที่ ๔ จะเป็นการ

แสดงให้เห็นถึงกระบวนการควบคุมคุณภาพซึ่งสามารถแบ่ง เป็น ๓ ส่วนใหญ่ ๆ คือ การควบคุมคุณภาพก่อนการผลิต การควบคุมคุณภาพระหว่างการผลิต และการควบคุมคุณภาพหลังการผลิต ซึ่งในแต่ละส่วนต่างก็มีรายละเอียดแสดงอยู่ในส่วนนั้น ๆ แล้ว

สำหรับปัญหาหลักที่ประสบในการนำระบบการควบคุมคุณภาพไปใช้คือ การขาดความร่วมมือ การไม่ยอมรับและการไม่ปฏิบัติตามระบบที่วางไว้ระหว่างฝ่ายผู้ปฏิบัติงานและฝ่ายควบคุมคุณภาพ ซึ่งฝ่ายผู้ปฏิบัติงานประจำมักจะคิด เสมอว่าฝ่ายควบคุมคุณภาพมาจับผิดการปฏิบัติงานของตนเอง ปัญหานี้เป็นปัญหาที่ฝ่ายบริหารของโรงงานจำเป็นต้องหาทางแก้ไข เพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันโดยการอบรมทำความเข้าใจกับฝ่ายต่าง ๆ ก่อนนำเอาระบบการควบคุมคุณภาพไปใช้ นอกจากนี้แล้วยังมีปัญหาคูณภาพวัตถุดิบที่นำมาใช้ มาตรฐานของสินค้าที่เปลี่ยนแปลงไปบางครั้งทำให้ข้อกำหนดมาตรฐานไม่ชัดเจนพอซึ่งทำให้ยากแก่การตัดสินใจของหน่วยงานควบคุมคุณภาพ ตลอดจนปัญหาการขาดการรวบรวมสถิติข้อมูล เกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่ตรวจพบในการควบคุมคุณภาพในกระบวนการผลิตต่าง ๆ ซึ่งปัญหาดังกล่าวเหล่านี้จำเป็นที่ฝ่ายบริหารจะต้องหาทางปรับปรุงแก้ไข โดยการทำสัญญา เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนกับโรงงานผู้ผลิตวัตถุดิบ จัดทำคู่มือมาตรฐานการผลิตและคู่มือปฏิบัติงานแก่หัวหน้างานที่รับผิดชอบ และมีการรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ไว้ ตลอดจนเก็บตัวอย่างของข้อบกพร่องไว้ด้วย

ระบบการควบคุมคุณภาพการผลิตที่เสนอนี้ สามารถนำไปใช้ได้กับโรงงานที่ผลิตเสื้อผ้าชนิดเดียวกันหรือนำไปประยุกต์ใช้กับโรงงานที่มีระบบการผลิตคล้ายคลึงกัน ซึ่งจะช่วยให้สามารถควบคุมคุณภาพการผลิตให้อยู่ในระดับมาตรฐานที่ได้วางไว้และสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศ อันจะทำให้ช่วยลดการขาดดุลการค้าของประเทศในที่สุด

Thesis Title   Quality Control for Reduction of Production Cost in
Ready-made Garment Industry

Name   Mr. Santi Vilassakdanont

Thesis Advisor   Miss Orapin Chartabsorn

Department   Accountancy

Academic Year.   1985

ABSTRACT

Ready-made garment industry in Thailand has been growing so rapidly in this recent period especially on the export volume which helps reducing trade balance deficit, unemployment problem for the country, developing workmanship for Thai workers and creating continuous industry. It is, therefore, one of several industries that Thai government gives promotion privileges on investment promotion, tax refund credit, quotas allocation, etc. Considering the size of ready-made garment factories, one finds that most of the factories are medium and small size and only a few are in large size. In the large factory, the quality control system has already been used but in the medium and small size factory the quality control system is not widely used. This is due to financial restriction and lack of capable employees since the employment of a capable worker for quality control section or others will cost high expense for the company.

The presentation of the quality control system in this thesis is based on a medium size ready-made garment factory. Chapter 3 of the thesis relates the various processes of production while the

quality control system is presented in Chapter 4, divided into 3 main parts of pre-production quality control, in-process quality control and finished goods quality control.

Main problems encountered in quality control is the lack of cooperation between workers and quality control section. Workers always think that quality control section try to find fault on the work. It is therefore a management's task to solve this problem by trying to get a better understanding among workers on quality control issue which could be done by giving a seminar for all sections before bringing quality control system to use. Besides, there is also problem on quality of raw materials, standardization of the product which keeps changing and causes uncertain standard for the product and difficulty for the quality control section in considering whether the quality of the product is up to standard or not. A record of data concerning errors in production should also be kept for future reference. These are problems that management has to solve by making a clear contract with suppliers of raw materials, issuing a handbook on the standard of production and a handbook on routine work for chief of each section as well as keeping a record of errors in production and their solutions for future reference.

The Quality Control System as presented in this thesis can be used in other ready-made garment factory or can be applied to other factory with similar production system. The system offered will help controlling the quality and cost of production to be standardized which can compete well in foreign market and help reduce the trade balance deficit for the country.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้ด้วยความร่วมมือในการศึกษา เป็นอย่างดีของคุณสุพจน์ ภาควรวิติ พนักงานของโรงงานและเจ้าของโรงงานที่ผู้เขียนได้ทำการวิจัย ซึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงในความร่วมมือนี้อย่างดี และผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ อรพินธุ์ ชาติอัปสร ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำ ตลอดจนสละเวลาอันมีค่าในการช่วยตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ตั้งแต่แรกจนกระทั่งสำเร็จ เป็นรูปเล่มอย่างสมบูรณ์ และผู้เขียนก็ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ เพ็ญแข สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และรองศาสตราจารย์ วรวรรณ ชัยอาญา ที่กรุณาได้รับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และกรุณาให้คำแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นอกจากนี้แล้วผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุก ๆ ท่านที่มีได้เอ่ยแนะในที่นี้ที่มีส่วนช่วยในการรวบรวม เอกสารข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้การเขียนวิทยานิพนธ์ เป็นไปด้วยความสะดวกดียิ่ง

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้ที่สนใจหรือมีส่วนดีประการใด ผู้เขียนขอขอบเป็นสักการะคุณแก่ บิดา มารดา ซึ่งเป็นผู้ที่มีพระคุณ เป็นอย่างสูงยิ่ง ตลอดจนบรรดาครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้เขียนทุกท่านและสถาบันการศึกษาที่ผู้เขียนได้ผ่านการศึกษาทุกแห่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	2
ข้อจำกัดและขอบ เขตของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
2. อุตสาหกรรมและตลาด เสื้อผ้าสำเร็จรูป	5
3. กรรมวิธีการผลิต เสื้อผ้าสำเร็จรูป	31
การกำหนดขนาด เสื้อ	36
การออกแบบ เสื้อ	37
การตัดผ้า	37
การเย็บผ้า	41
การตกแต่ง	94
การควบคุมคุณภาพการผลิต	98
การควบคุมคุณภาพก่อนการผลิต	98
การศึกษาข้อมูลการผลิต	99
การตรวจสอบวัดคุณภาพ	101

บทที่

หน้า

การควบคุมคุณภาพระหว่างการผลิต	102
การควบคุมคุณภาพในหน่วยตัด	103
การควบคุมคุณภาพในหน่วยเย็บ	129
การควบคุมคุณภาพในหน่วยตกแต่ง	137
การควบคุมคุณภาพหลังการผลิต	159
แบบฟอร์มและใบรายงาน	171
5. สรุปปัญหาและข้อ เสนอแนะ	188
บรรณานุกรม	196
ภาคผนวก	197
สัดส่วนปกติของผู้ชายไทย	198
ประวัติผู้เขียน	222

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญคตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	จำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมสิ่งทอแยกรายสาขา 11
2.2	ดุลการค้าสิ่งทอ 12
2.3	การนำเข้าและส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป 22
2.4	การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป - ตลาดยุโรป 24
2.5	การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป - ตลาดเอเชีย 26
2.6	การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูป - ตลาดตะวันออกกลาง 27
2.7	สรุปการส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปแยกตามตลาดที่สำคัญ 28
2.8	เปรียบเทียบโควต้าเครื่องนุ่งห่มที่ได้จากสหรัฐอเมริกา ปี 2525-2527 29
2.9	เปรียบเทียบโควต้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ได้จากกลุ่มประชาคมยุโรป ปี 2525-2527 30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
3.1 แผนผังแสดงกรรมวิธีการผลิต	35
3.2 ชั้นส่วนของ เสื้อผ้าสำเร็จรูป	39
3.3 แผนผังแสดงขั้นตอนการทำงานของการตัด	40
3.4 ชั้นส่วนต่าง ๆ ของหน่วย เย็บ	42
3.5 กรรมวิธีในการ เย็บผ้าโดยสรุป	43
3.6 กรรมวิธีในการ เย็บผ้าของหน่วยปก	44
3.7 กรรมวิธีในการ เย็บผ้าของหน่วยขอบแขน	57
3.8 กรรมวิธีการ เย็บผ้าของหน่วยลำตัว	68
3.9 กรรมวิธีในการ เย็บผ้าของหน่วยประกอบ	85
3.10 ชั้นส่วนของการตกแต่ง เสื้อผ้าสำเร็จรูป	95
3.11 กรรมวิธีการตกแต่งของหน่วยตกแต่ง	97
4.1 ขั้นตอนการตรวจผ้า	102
4.2 ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพในหน่วยตัด	104
4.3 ลักษณะการวางแบบ	106
4.4 ลักษณะการขึงผ้า	107
4.5 ตัวอย่างการวางแบบ	107
4.6 ลักษณะผ้าลายรี้ว	108
4.7 ลักษณะผ้าลาย เขັด	108
4.8 ลักษณะผ้าลายบอร์ เดอร์	109
4.9 ลักษณะผ้าลายไปทาง เดียวกัน	109
4.10 ลักษณะผ้าลายขวางธรรมดา	110
4.11 ลักษณะสมมาตร	111

รูปที่

หน้า

4.12	ระยะ เมื่อสำหรับลายผ้าแบบต่าง ๆ	112
4.13	ตัวอย่างการขึงผ้า	115
4.14	ลักษณะการเรียงลายสำหรับผ้าลายเร็ว	119
4.15	ลักษณะการเรียงลายสำหรับผ้าลายเช็ด	120
4.16	ลักษณะการเรียงลายของปก ขอบแขน และกระเป๋	121
4.17	ลักษณะตำแหน่งของการพิมพ์ลำดับเลข	122
4.18	ตัวอย่างการพิมพ์รหัสคอ	125
4.19	ลักษณะการพิมพ์รหัสคอและสามหน้าตัวเมีย	128
4.20	ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพในหน่วยเย็บ	132
4.21	ขั้นตอนการควบคุมคุณภาพในหน่วยตกแต่ง	138
4.22	วัด เครื่องหมาย 3 จุด	145
4.23	การตรวจเสียบนกระดาด	146
4.24	การดูด เศษผ้า	148
4.25	การนาคอ	149
4.26	การกดโค้งคอ	149
4.27	กระบวนการเข้าเครื่องรีด	150
4.28	การรีด	151
4.29	การใส่กระดาดนาคอ	152
4.30	การรีดปก คอ	153
4.31	กระบวนการห่อ	154
4.32	ลักษณะพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของเสื้อ	161
4.33	วิธีวัด เสื้อ	163
4.34	วิธีวัดปก	164
4.35	ใบตรวจข้อบกพร่องของผ้า	172

รูปที่

หน้า

4.36	ใบตรวจการเขียนแบบ - หน่วยตัด	173
4.37	แบบฟอร์มตรวจขึ้นส่วน - หน่วยตัด	174
4.38	แบบฟอร์มรายงานสาเหตุของเสียประจำสายงาน - หน่วยตัด	175
4.39	ใบรายงานการทำงานของพนักงาน - ประจำวัน	176
4.40	ใบรายงานการทำงานของพนักงาน	177
4.41	แบบฟอร์มตรวจขอบเขน - หน่วยเย็บ	178
4.42	แบบฟอร์มตรวจปก - หน่วยเย็บ	179
4.43	แบบฟอร์มตรวจลำตัว - หน่วยเย็บ	180
4.44	แบบฟอร์มตรวจหน่วยประกอบ - หน่วยเย็บ	181
4.45	แบบฟอร์มตรวจข้อบกพร่อง - หน่วยตักแต่ง	182
4.46	แบบฟอร์มบันทึกของเสีย - หน่วยตักแต่ง	183
4.47	แบบฟอร์มการสุ่มตัวอย่าง เสื้อ	184
4.48	ใบรายงานของเสียในสัปดาห์	185
4.49	ใบรายงานระดับข้อบกพร่อง - เสื้อผ้าสำเร็จรูป	186
4.50	ใบรายงานระดับคุณภาพ เสื้อ	187

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย